

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. I. De Regularibus & personis religiosis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

I N D E X C A P I T V M
T E R T I Æ P A R T I S .

CAP. I. De Regularibus & personis religiosis.

CAP. II. De Sanctimonialibus.

CAP. III. De Sanctimonialium Superioribus, Visitatoribus, ac Confessariis.

P A R S T E R T I A .

CAP. I. De Regularibus & personis religiosis.

Vanti interfit Reip. Christianæ, ac cuiuslibet Provinciæ, Civitatis, ac Communitatis, in sinu suo fovere Regulares & religiosas personas, quæ, peculiari modo à mundi vanitate se-

paratæ, tribus sacræ ac religiosæ vitæ votis substantialibus, castitatis, paupertatis, & obedientiæ, sese Deo adstringunt, & noctes diesque in mortificationis placationisque operibus, contemplationibus divinis, & precibus, continuas quasi pro cætero populo excubias agunt, Deique iram, infinitis eorum, qui de mundo sunt & sæcularia desideria sequuntur, peccatis provocatam, sedare & placare contendunt, omnes facile intelligere possunt, qui altiori consideratione expendunt, quanta ex piis eorum exercitationibus ac vita religiosa, commoda atque emolumenta in Remp. redundant, cum, pro paucorum aut etiam unius aut alterius innocentia & vitæ integritate, sese Deus communitati etiam integræ ac populosæ parciturum promiserit. Hinc uti optandum est, ut plurimi huius instituti sancti ac Religiosi in Repub. & Diocesi Nostra alantur, sic illis connitendum est, ut dignos ac speratos fructus altioris istius vitæ, ad populi ædificationem, divinæ vindictæ mitigationem, ac publicam salutem, pacem ac prosperitatem, proferant.

2 Volumus itaque, ut, quicquid in Monasteriis & Religiosis domibus, vel focordia hominum, vel injuria præcedentium temporum, vel senio quodam, & torpore antiquorum Ordinum irrepsit ac deformatum est, id, magno studio ac fervore spiritus resumpto, renovetur, ac in pristinum gradum reponatur.

3 Religiosæ vero vitæ disciplina tunc rectè restituetur, si, qua ratione quibusque factis illa primum constituta, diuque conservata est, ea-

dem etiam in restitutione & reformatione adhibeantur.

4 Constituta vero & conservata est diligenti & accurata Regularum & Constitutionum, & trium præsertim substantialium votorum observatione; atque adeo simili modo erigetur & restituetur, ubi collapsa est. Nihil enim, nisi ad regulam, rectè fit.

5 Imprimis autem curandum est religiosis, ut continentiam ac castimoniam colant, eisque conservandæ media sedulo amplectantur, quod tunc maximè fiet, si, fuga sæculi ac sæcularium negotiorum, evitent scopulos illos, in quos multi, caute non ambulantes ac nimium sibi præfidentes, impegerunt.

6 Ab omni itaque prohibito aspectu, colloquio, consuetudine, ac familiaritate disparis sexus abstineant; fœminæ omnes ab ambitu, refectorio, dormitorio, & aliis secretioribus locis Monasterii, arceantur. Extra clausuram & loca conventualia, si quæ fœminæ ex necessitate ad colloquium sint admittendæ, honestatis tamen ubique ratio habeatur.

7 Ad conservationem verò castitatis valent cætera communia fere omnibus ordinibus religiosa instituta, sancta sobrietas, virtutum omnium aut parens aut soror, mortificationes quotidianæ, in jejuniis, vigiliis, silentio, cultus asperitate, ocii fuga, ac corporali fatigatione; ad quæ si sacra lectio, sancta meditatio, orationis frequentia, accedant, tutum facile constituent Religiosum ab omni turpitudine actus & delectationis carnalis.

8 Si quis vero in his præstitam Deo fidem irritam faciat, ac sibi fœdam quidem sacrilegii notam inurat, Ordini vero suo turpem incontinentiæ labem aspergat; secundum statuta, Regulam ac Canonicas sanctiones graviter puniatur, & ad aliud Monasterium (acta tamen prius salutari poenitentia in loco delicti) ablegeretur, nec nisi ex speciali Nostra licentia in Diocesi Nostra morari possit.

9 Religiosa paupertas exigit à Christi discipulis & veræ religionis sectatoribus, ut affectum amoremque omnem à terrenis rebus divertant, & ad cælestia transferant. Ut autem

E volun-

Clem. xxi. vi. de verb. signif. cum ad Monast. de statu Monach. Conc. Trident. sess. 25. c. 1. de regul. Can. 27. q. 1. par. 101.

Genes. 18. v. 23. & seq. Ezech. 22. v. 30.

voluntaria sit paupertas, non sufficit, ut voto libero sit confirmata, & tamdiu contenta, quamdiu omnia, quæ sunt necessaria, affatim subministrantur; sed & ipsa penuria necessaria, aut quæ facile evitari non potest, & quæ ex illa sequuntur molestiæ & incommoda, voluntati tam ingrata esse non debent, ut linguam in murmur aut contradictionem resolvant, aut ad alias sollicitudinum improbas cogitationes ausulque convertant.

10 Prælati vero ac quibuscunque superioribus Monasteriorum serio injungimus, ut, pro necessitate ac Monasterii facultatibus, juxta vocationis & regulæ suæ rationem, necessaria in victu, potu, vestitu, cæterisque vitæ subsidiis, decenter ac benigne subministrent; ne fordida ipsorum tenacitas paupertatis votum grave faciat.

11 Religiosis similiter injungimus, ut, quæ ipsis religiosa sobrietate præstantur, magna animi gratitudine suscipiant, & si in omnibus appetitui non fiat satis, memores sint promissæ paupertatis; ad quam spectat quod de se dicit Apostolus: Ego didici, in quibus sum, sufficiens esse; scio enim humiliari, scio & abundare (ubique & in omnibus institutus sum) & satiari & esurire, & abundare & penuriam pati: omnia possum in eo qui me confortat.

Philipp. 4.
v. 11. &
seq.

c. cum ad
Monasterium,
de statu monach.

12 Eliminamus vero omne illud, quicquid in religiosis sanctam paupertatem vitiat, aut, ut vocatur, proprietati ansam præbet, sive pensiones vitales, annui redditus, mobilia vel immobilia bona, cujuscunque speciei, aut quocunque titulo habeantur, sed omnia ad communis participationem redacta, omnia ex eadem deprompta esse volumus, ut, quæ radix est omnis boni, charitas inter Fratres, simili modo ac forma viventes, facilius conservetur, & radix malorum cupiditas extirpetur.

13 Communem quoque vitam, quantum ad victum & vestitum attinet, ab omnibus religiosis observari volumus, ut ex eodem cellario & vestiario necessitati eorum satisfiat, in eodem refectorio comedant, & eodem dormitorio requiescant, nec quisquam sibi aliquid operetur, sed omnia in commune fiant, majori studio & frequentiori alacritate, quam si singuli sibi facerent propria.

14 Nullus in Monasterio alio preciosus aut alia forma vestiatur; nec quisquam vestibus populo placere studeat, sed moribus; & sive Superior, sive subditus, domi forisque habitum ac tonsuram professioni suæ convenientem gerat.

Clem. ne
in agro
divino. de
statu monach.

d. c. cum
ad Monasterium,
de statu monach.
non dicitur

15 Omnis pecunia, vel res, quam religiosus qualibet occasione, donatione, labore, industria, aut quocunque modo acquirere potest, Superiori tradatur, & in commune peculium conferatur; ne contingat illa detestanda perveritas, ut alius, qui consanguineos in sæculo

divites habet, abundet, alius vero, qui Deo derelictus est, necessitatem patiatur.

16 Ad hujus vitii extirpationem quoque pertinet, ut prudenti Superiorum consilio à religiosis illa subtrahantur, quæ non raro cum affectu & specie proprietatis retinentur; qualia sunt cochlearia & alia instrumenta argentea, cultri elegantius elaborati, sudariola acupicta, & similia quæ interdum etiam sub pietatis specie detinentur, & quamvis exigua videantur, affectum tamen inordinatissime detinent. Indignum enim est, ut, qui toti mundo sese renunciasse proficitur, minimis rebus adhærescat.

18 Obedientiam cum religiosi omnes profiteantur, eam Præpositis suis exhibeant ex animo, tanquam Deo servientes, imitatores facti istius qui obediens fuit usque ad mortem, submota omni murmuratione & contradictione. cujus obedientiæ solida sanctaque sint exercitia, præsertim in Novitiis, dum illi specimen futuræ vitæ suæ anno probationis exhibent, ut hujus virtutis exercitiorum facilitatem suavioremque illis reddat vitam postquam, superioribus rectionem & curam.

19 In suscipiendis Novitiis omnis pactio Simoniaca vitetur; nec ante Professionem, excepto victu & vestitu, quicquam detur, ut libertas discedendi non ardeatur. Nemo ante annum decimum sextum ætatis expletum, & post integrum probationis annum exactum, ad Professionem admittatur; nemo ad alicujus religionis Professionem emittendam, vi, metu, dolove inducatur. In susceptione religiosorum non affectibus humanis res agatur, neve divitiæ, natales, & similia spectentur; sed solum purus Dei honor, & animarum salus quaeratur. In receptione, nulla, in Professione ac primitiarum oblatione vel celebratione, sobria ac moderata convivia sint, quæ magis referant speciem lætantium ac exultantium in Domino ob peccatoris conversionem, quam inanem mundi vanitatem aut applausum.

20 In Monasteriis, quorum Capitula, seu Congregationes, singulares Novitiatus non habent, locus aliquis pro Novitiis separetur; iisque deputetur vir religiosus, pius, prudens, doctus, ac discretor spirituum, qui uniuscujusque mores, affectus, animi motus & propensiones diligenter exquirere, & iis remedium opportunum adhibere possit.

21 Ad officia divina, tam diurna quam nocturna, omnes sine distinctione (nisi quos procuratio rerum exteriorum Monasterii interdum excusat) eò diligentius conveniant, quo perspectius habent, id ipsum omnibus secundum statum, Regulas, Constitutiones, Fundationes, ac laudabiles consuetudines, magna pietate ac diligentia præstandum esse; ac, cum in locis omnibus, tum vel maxime in Choro, præsentem Deum agnoscant & reverentur omni

sis. 12.
q. 1.
Conc. Tri-
dent. sess.
25. c. 2.
de regul.

c. Monachi de statu monach. c. quoniam Simoniaca. de Sim. Conc. Trident. sess. 25. c. 15. de regul.

Clem. ne in agro Divino. co. de statu monach.

omni qua possunt interna pietate, & externa reverentia morumque gravitate. Nihil ibi fiat quod à domo Domini, quam decet sanctitudo in longitudinem dierum, sit alienum.

22 In expiatione conscientiarum, & humili peccatorum confessione, ac SS. Eucharistiæ frequentatione, id fiat, quod in Religiosis desiderata vitæ integritas, & cuiusque ordinis Regulæ & probatæ consuetudines requirunt.

23 Capitula, quæ vocant culparum, ad disciplinæ conservationem instituta, diligenter frequenterque habeantur. In quibus non solum vitia severe corrigantur, sed etiam virtutum studium & disciplinæ amor excitetur, fervor spiritus foveatur, languor & lentitudo in progressu vitæ spiritualis excutiat: vita enim religiosi, si languida est, si in virtute non proficit, si ad libertatem carnis aspirat, ruinæ proxima est. In his capitulis, ad amissam regulæ & constitutionum, vita cuiusque examinetur & exigatur, & iis Superiores, quibus de his maxima cura incumbit, semper interesse studeant.

24 Regulares Prælati, præsertim non mendicantes, suos fratres non facile nec absque rationabili & magna causa ex Monasteriis dimittant, vagabundos vero & Apostatas diligenter inquirant, & ad Monasteria sua reducant, & tam in receptione quam poenarum impositione, ita mansuetudinem cum rigore iustitiæ temperent, ut nec disciplinam sine misericordia nec misericordiam sine disciplina reliquisse videantur.

25 Nolumus etiam, ut religiosi sub quocunque Prætextu, parentes, consanguineos, amicos, affines invisendi & ad prandia ipsorum, multo minus ad nuptias, dedicationes, baptismalia aut similia convivia, accedendi liceant à superioribus detur, ac sub huiusmodi prætextu peregrinationes ac profectiones suscipiantur.

26 Cum vero Religiosis interdum ex necessitate Monasterii proficiscendum est, omnibus iis, quibuscum versantur, modestiæ religiosæ & bonorum operum præbeant exemplum; tabernas, nisi præcisâ necessitate, in via non frequentent, & expedito eo propter quod emissi sunt, quam citissime ad Monasterium redeant.

27 Cum vero periculosissime peccetur, si indignis prælatiorum deferatur, eaque res affectibus sinistris, non iudicio recto sinceraque intentione agatur; si enim, qui suis affectibus dediti sunt, consentientem sibi superiorem eligant, actum esse de omni disciplina & reformationis studio, tot insignes deformationes & ruinæ Monasteriorum testantur: Hinc Superiores & Visitatores aut Commissarios eorum Ordinum, qui in Diocesi Nostra sunt, graviter monemus & in Domino obtestamur,

ut in hoc negotio cauti ac diligentes sint, ne Nostram à Canonibus probatam curam & inspectionem merito adhibere cogamur.

28 Qui Canonicè electi fuerint Ordinum Superiores utriusque sexus, & à Nobis ex antiqua consuetudine benedictionem seu confirmationem expectare debent, non ante se administrationi ingerant, quam à Nobis confirmationem obtinuerint, eamque intra mensem, exhibito Nobis Electionis seu postulationis publico instrumento, petere, ac solitum obedientiæ ac fidelitatis iuramentum præstare teneantur; alioquin ab administrationis officio & dignitatibus, ad quas assumpti fuerant, sese noverint esse suspensos.

29 Constituti autem Monasteriorum Prælati ac Præfecti illud sciant, se ut SS. Patrum, quorum regulam profitentur, Successores ac Vicarios, obligatos esse ad reddendam rationem pro singulis sibi commissis; à quibus amari magis appetant quam timeri. Meminerint quoque, se bonorum ac fructuum Monasteriorum non Dominos esse, sed dispensatores tantum, nec se pro arbitrio & voluntate sua, sed secundum intentionem piorum fundatorum & Ecclesiæ, pro necessitate & utilitate Monasterii ac fratrum suorum, dispensare debere.

30 Caveant itaque diligenter, ne sumptibus necessariis Monasteria onerent, in conviviis splendidis, sumptuosis ædificiis, superfluo famulatu, equorum numero, donationibus in propinquos, aut aliis superfuitatibus; & demum nihil admittant in se, vel in suis religiosi, quod professæ paupertati sit contrarium.

31 Hospitalitas ea exerceatur, quæ non luxuriam & infrugalitatem sapiat, sed religiosam sobrietatem & moderationem. si hospites necessario suscipiendi sint, quod aliter non fiat quam cum religiosi ac pauperes, honesti ac necessarii amici, aut alii qui iter iusta de causa isthac faciunt, aut negotiorum in Monasterii utilitatem tractandorum gratia accedunt; omnia modeste & frugaliter exhibeantur; absit crapula, ebrietas, invitatio ad æquales haustus, sermo scurrilis & inutilis, & quicquid demum religiosæ modestiæ repugnat. Ii vero, qui non nisi Symposiorum, superflua visitationis, & sui causa, cum damno Monasterii accedunt, speciali hoc Nostro mandato excludantur.

32 Officialium inferiorum qui post Prælatum sunt, electio non ex gratia & affectu, sed ex dignitate & aptitudine personarum fiat. qui vero ad huiusmodi officia deputati sunt, & rerum exteriorum administrationem habent, de rebus sibi commissis, secundum Constitutiones ac consuetudines Ordinis, ac quoties id Superiori visum fuerit, rationem reddant; & dum aliis ex charitate servire coguntur, id fatigant, ne, exteriorum sollicitudine, interioris

*c. ne Dei
Ecclesiam
de Simon.*

*d. Clem.
ne in a-
gro.*

*dist. 42.
per tot.*

*d. Clem. ne
in agro
Dominico.*

*c. ne Reli-
gios. de
regul. &
transf.
d. Clem. ne
in agro.*

*c. si quis.
18. q. 2.*

hominis jacturam faciant, sed Mariæ pietatem cum sollicitudine & officio Marthæ conjungant, & sæpius ad cellæ quietem sese conferant; nihil vero committant, quod vel immodestiam, elationem in officio, studium proprii compendii, vel simile quid, sapiat; quod si à Superiore animadvertatur, ad cellæ quietem & suæ salutis curam relegentur.

Cont. Tridenti. sess. 25. c. 11. de regul.

33 Regulares, sive in ipsiſ Monasteriis quibus cura animarum est annexa, sive extra illa, Parochiæ præficiantur, Sacramenta non administrent, nec curam animarum quocumque modo exercent, nisi prævio examine à Nobis aut Vicario Nostro approbati sint. In iis vero, quæ ad dictam curam & Sacramentorum administrationem pertinent, Jurisdictioni, Visitationi, & correctioni Nostræ sint subiecti.

Sess. 5. c. 1. de ref.

34 Nihil hoc sæculo tam ornat religiosum, quam cum pietate conjuncta doctrina; quæ inter sectariorum versutias & obreccationes maxime est necessaria. Itaque post ea, quæ à Concilio Tridentino de sacræ Scripturæ lectione sapientissime præscribuntur, cum studium Theologicum publicas exercitationes requirat, Nosque jam in civitate Nostra Osnabrugensi, cum Seminario Nostro, Theologici studii principium fecerimus: Hortamur Superiores Religiosorum, ut juniores Fratres omnes, maxime qui bonæ sunt indolis, ac in suis Monasteriis in literis sufficienter erudiri non possunt, vel ad civitatem Nostram Osnabrugensem, vel ad vicinam Monasteriensem aut Paderbornensem Vniversitatem, studiorum gratia, dimittant, & in Monasterio vel Collegio aliquo collocent, ubi, cum accessione doctrinæ, Monasticæ disciplinæ jacturam nullam faciant.

35 Huc etiam spectat, ut Bibliothecæ in Monasteriis instituuntur, restaurentur, conserventur, augeantur, & repurgentur à libris vetitatis, maxime Hæreticorum.

36 Temporis pretium cum infinitum sit, maximeque conveniat, ut Religiosis istius certa constet ratio; cupimus omnino, ut, quod tempus à divino officio superest, in solidis pietatis exercitiis, sacræ meditationibus, orationibus, lectione sacrarum Librorum, & similibus sanctis exercitationibus, tradatur. ad quod multum valeret accurata temporis & occupationum distributio, mane facta, ac meridiana vespertinaque rationis repostulatio, & observatio diligens negligentiarum & humanorum lapsuum, renovatio propositorum, ac cura diligens particularis Examinis. Hoc si à Religiosis cum ipso tyrocinio, inchoaretur, suavem iis vitam Religiosam redderet, magisque statui ac vocationi suæ facerent satis.

Sess. 25. de regul.

37 Demum, ea omnia, quæ à Canonibus, Concilio Tridentino, & aliis etiam locis hujus Synodi, constituta sunt, & Regulares concer-

nunt, ea omnia Monasteriorum Superioribus & Regularibus quibuscumque commendatissima esse cupimus.

C A P. II. De Sanctimonialibus.

1 Sanctimonialium eadem est cum Monachis obligatio, in conservandis votis substantialibus, per quæ Deo devotæ sunt atque obstrictæ. unde ad hujusmodi observationem eas diligenter adhortamur.

2 In primis vero, quoniam Christi sponsæ sunt, cui virginitatem suam consecrarunt, omni cura illis advigilandum est, ut, sicuti virgines decet, castæ sint corpore & spiritu, fidem ac integritatem suam, Deo dedicatam, corde, ore, & opere conservent.

Caus. 27. q. 1. per tot.

3 Proinde omnia hujus castitatis conservandæ media & adminicula, jejunia, orationes, meditationes, silentium, solitudinem; laborem manuum, ac alias carnis mortificationes, ultro amplectantur, vana vero & mundana colloquia, præsertim cum viris, particulares & suspectas familiaritates cum quibusdam personis, etiam Ecclesiasticis & Religiosis, & quæ sunt familia malorum irritamenta, omnino fugiant.

4 Quoniam vero præcedentibus annis, quibus multa contigerunt, puritati religiosæ vitæ adversa, interdum etiam moniales, laxatis libertatis habenis, & virginali verecundia seposita, licentius Monasteriis egressæ, & ad convivia, nuptias, primitias, dedicationes, visitationes parentum & amicorum, processisse dicuntur; hujusmodi similes omnes abusus hac Nostra constitutione abominamur, & sublato esse volumus; graviter tam in contrafacientes, quam earum Superiores, si quid ab ipsis, remissione, negligentia aut indulgentia, peccatum fuerit, animadversuri.

c. periculoſo. de statu Monach. in 6. Conc. Tridenti. sess. 25. c. 5. de reg.

5 Carentiam proprii, usque ad paupertatis fastigium sanctimoniales ament & colant; nulla sibi proprium aliquid dicat aut servet, sed omnia in Præfectæ potestate constituta sint.

d. e. cum ad Monasticum. Conc. Tridenti. sess. 25. c. 2. de regul.

6 Quicquid Monialis hæreditate, donatione, vel alia quavis justa causa acquirit, id omne in communem Monasterii usum redigatur; nihilque muneris aut donarii sive à Clericis sive à Sæcularibus capiat, nihil vicissim det, etiam devotionis aut religionis causa, sine Præfectæ præcitu & consensu.

7 Census vitales, ancillas, catellos, gallinas, columbas, aves, aut similia, nulla monialis habeat, sub pœna proprietatis.

8 Ad faciliorem suavioremque paupertatis, seu carentiæ proprii, tolerantiam, curetur, ut exquisita illa & religiosæ vitæ communis ratio & usus in Monasteriis studiosè introducatur & conservetur, quoad cibum, potum, vestitum, cæteraque necessaria; ne sub præ-

textu